

Klasa: UP/I 430-01/2013-04/001
Urbroj: 580-09-01/89-2013-008
Zagreb, 27. lipnja 2013.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 13. stavka 1., 2. i 3. Zakona o državnim potporama („Narodne novine”, broj 140/05 i 49/11), u upravnom postupku davanja odobrenja na Plan restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Rockefellerova 2, pokrenutom na zahtjev Ministarstva gospodarstva, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr. sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur. zamjenik predsjednice Vijeća, te članovi Vijeća Vesna Patrlj dipl.iur., Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić Župić, sa 143. sjednice, održane 27. lipnja 2013. donosi sljedeće:

RJEŠENJE

I. Odobrava državna potpora za restrukturiranje, sadržana u Planu restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Rockefellerova 2, jer je sukladna sa Zakonom o državnim potporama.

II. Državna potpora iz točke I. izreke ovog rješenja iznosi 68.030.000 kuna i odnosi se na:

- a) sanacijski kredit pokriven državnim jamstvom u iznosu od 43.230.000 kuna,
- b) pretvaranje duga po pozajmici od Agencije za upravljanje državnom imovinom u vlasnički udjel u iznosu od 24.800.000 kuna.

III. Mjere restrukturiranja, sadržane u Planu restrukturiranja, provodit će se do 31. prosinca 2015., a odnose se na:

- a) ponovnu uspostavu dugoročne održivosti Imunološkog zavoda d.d.,
- b) osiguranje vlastitog doprinosa u procesu restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d. u iznosu od 52.732.000 kuna, što predstavlja 43,7 posto ukupnih troškova restrukturiranja,
- c) kompenzacijska mjera koja se odnosi na izdvajanje cjelokupne Poslovne jedinice za Istraživanje i razvoj iz Imunološkog zavoda d.d. u sastav Sveučilišta u Zagrebu.

IV. Izvješće o provedbi mjere vlastitog doprinosa i kompenzacijskih mjera iz točke III. izreke ovog rješenja Imunološki zavod d.d. u obvezi je dostaviti Ministarstvu gospodarstva, za svaku godinu do okončanja restrukturiranja, počevši od 31. siječnja 2014.

V. Imunološki zavod d.d. u obvezi je dostavljati Ministarstvu gospodarstva godišnja finacijska izvješća svake godine za cijelo vrijeme trajanja restrukturiranja.

Rok za izvršenje: najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu

VI. Do završetka restrukturiranja, odnosno do 31. prosinca 2015., Imunološki zavod d.d. može primati isključivo državne potpore predviđene u Planu restrukturiranja iz točke I. izreke ovog rješenja.

VII. Ovo rješenje bit će objavljeno u „Narodnim novinama”.

Obrazloženje

I. Zaprimanje prijedloga

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je 16. travnja 2013. od Ministarstva gospodarstva (dalje: Ministarstvo) (klasa: 423-01/09-01/06, urbroj: 526-05-02/1-13-38) zaprimila zahtjev za odobrenje državne potpore za restrukturiranje koje su sadržane u Planu sanacije i restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d., sa sjedištem u Zagrebu (dalje: Imunološki zavod d.d.). U primitku zahtjeva je na ocjenu dostavljen Plan sanacije i restrukturiranja (dalje: Plan restrukturiranja).

Plan restrukturiranja dostavljen je sukladno članku 12. Zakona o državnim potporama („Narodne novine”, broj 140/05 i 49/11; dalje: ZDP) koji, između ostalog propisuje da su tijela lokalne samouprave prije donošenja akata iz svoje nadležnosti, kojima se dodjeljuju državne potpore, dužna dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje.

S obzirom da podaci iz zahtjeva nisu bili dovoljni za donošenje odluke, zahtjevima od 26. travnja, 24. svibnja, 17. lipnja 2013., Agencija je zatražila od Ministarstva dostavu dodatnih očitovanja i dopuna Plana restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d., a Ministarstvo je 17. svibnja, 10. lipnja te 20. lipnja 2013. Agenciji dostavilo izmjene i dopune Plana restrukturiranja, finacijska izvješća poduzetnika za 2010.-2012., Izvješće o procjeni vrijednosti matičnih serija virusa Imunološkog zavoda d.d., izrađeno od strane poduzetnika Grant Thornton te ostalu popratnu dokumentaciju.

II. Primjenjeni propisi

U ovom postupku Agencija je primjenila ZDP, Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine”, broj: 47/09, dalje: ZUP), Uredbu o državnim potporama („Narodne novine”, broj: 50/06; dalje: Uredba), te Odluku o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i

restrukturiranje („Narodne novine“, broj 20/07 i 119/11; dalje: Odluka o sanaciji i restrukturiranju).

III. Utvrđivanje činjenica

Temeljem dostavljenih podataka, te provedene pravne i ekonomske analize u postupku su utvrđene sljedeće činjenice.

III.1.1 Opis, vlasnička struktura i djelatnost

Poduzetnik je upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod nazivom Imunološki zavod dioničko društvo za proizvodnju lijekova, farmaceutskih proizvoda i znanstveno–istraživački rad, OIB 19458766639, matični broj 080055701, sa sjedištem u Zagrebu, Rockefellerova 2. Poduzetnik obavlja djelatnost, osim u sjedištu tvrtke i na adresi Rockefellerova broj: 3, 5 i 10, i Svetonedjelska cesta broj 14, Brezje, Sveta Nedjelja.

Poduzetnik Imunološki zavod d.d. nastao je pretvorbom društvenog poduzeća Imunološki zavod sukladno rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu od 5. travnja 1996., a usklađenost općih akata društva sa Zakonom o trgovačkim društvima upisano je pod brojem Tt-95/13722-2.

Poduzetnik Imunološki zavod d.d. nema povezanih društava, niti podružnica.

Vlasnička struktura poduzetnika na dan 31. prosinca 2012. prikazana je u Tablici 1. Temeljni kapital poduzetnika iznosi 85.607.920 kuna, a podijeljen je na 225.284 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti od 380 kuna. Sve dionice glase na ime i svaka dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini društva.

Tablica 1. Struktura vlasništva poduzetnika Imunološki zavod d.d.

R. br.	Dioničari	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
1.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	100.310	44,53
2.	AUDIO/Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	32.822	14,57
3.	AUDIO/Republika Hrvatska	32.241	14,31
4.	Ostali dioničari	59.911	26,59
5.	UKUPNO	225.284	100,00

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz navedenog je vidljivo da se 73,41% upisanog temeljnog kapitala odnosi na državne institucije (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Vladu Republike Hrvatske), od kojih je za zadnje dvije skrbnik Agencija za upravljanje državnom imovinom.

Ostali dioničari imaju 26,59% upisanog temeljnog kapitala (416 dioničara, a najveći s 9,38% upisanog temeljnog kapitala je Hrvatska poštanska banka).

Osnovna djelatnost poduzetnika je proizvodnja osnovnih farmaceutskih sirovina i farmaceutskih preparata, trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, istraživanje i razvoj u prirodnim znanostima, istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mijenja, znanstvenoistraživački rad iz područja biomedicine, zastupanje stranih tvrtki i srodne aktivnosti.

Imunološki zavod d.d. proizvodi i razvija virusna cjepiva, bakterijska cjepiva i krvne preparate. Proizvodni program obuhvaća sljedeće vrste proizvoda:

- virusna cjepiva,
- bakterijska cjepiva,
- preparate iz ljudske plazme,
- humani leukocitni interferon,
- preparate iz konjske plazme,
- alergene.

Virusna cjepiva - Vlastiti know-how je rezultirao izradom cjepnog soja EdmonstonZagreb, te je cjepivo na temelju tog soja registrirano i kao cjepivo protiv morbila (ospica). Uz navedeno cjepivo registrirani preparati su i cjepivo protiv rubeole, zaušnjaka (parotitisa), kombinirano cjepivo protiv ospica i rubeole, kombinirano cjepivo protiv ospica i parotitisa, te kombinirano cjepivo protiv ospica, rubeole i parotitisa. Imunološki zavod d.d. je jedini proizvođač na domaćem tržištu koji proizvodi virusna cjepiva, a koja se nalaze u programu obveznog cijepljenja Republike hrvatske. Konkurenčiju poduzetniku čine Glaxo Smith Kline te Merck Sharp&Dohme.

Bakterijska cjepiva - Imunološki zavod d.d. je jedini proizvođač bakterijskih cjepiva u Republici Hrvatskoj koja se nalaze u programu obveznog cijepljenja. Proizvodni program sadrži cjepivo protiv tetanusa, cjepivo protiv difterije i tetanusa, cjepivo protiv difterije i tetanusa za djecu iznad 7 godina starosti, cjepivo protiv difterije, tetanusa i pertusisa te cjepivo protiv meningokoka grupe A i C, polisaharidno. U odnosu na bakterijska cjepiva, najveći konkurenti poduzetnika na hrvatskom tržištu su Sanofi Pasteur te Glaxo Smith Kline.

Proizvodnja preparata iz ljudske plazme - Krvni derivati kao proizvodi iz ljudske krvi/plazme biološki su lijekovi koji imaju posebnu stratešku važnost za svaku zemlju i njen zdravstveni sustav, kao što su: Albumin (ljudski), Imunoglobulin (ljudski) 5%-tina otopina, Imunoglobulin (ljudski) protiv tetanusa, Imunoglobulin (ljudski) protiv bjesnoće, Imunoglobulin (ljudski) protiv hepatitisa B. U proizvodnji krvnih derivata poduzetniku konkuriraju Octapharma, Baxter, Kedrion, CSL Behring

Proizvodnja antitoksina (preparata iz životinjske plazme) - Imunološki zavod d.d. u ovoj proizvodnji ima brand za antitoksin za otrov europskih zmija koji se ubraja u najbolje svjetske proizvode te vrste, kao što su: Difterijski antitoksin (konjski), Tetanusni antitoksin (konjski) za ljude, Antitoksin za otrov europskih zmija (konjski). Ovdje se pojavljuju isti konkurenti kao i kod krvnih derivata: Octapharma, Baxter, Kedrion.

Proizvodnja humanog leukocitnog interferona - Interferonski vagitoriji sadržavaju kao aktivnu tvar prirodni interferon proizведен upravo na način kako ga proizvodi ljudsko tijelo. Prodaja se realizira, zbog malih proizvodnih količina, većinom na hrvatskom tržištu te dijelom na tržištu šire regije.

III.1.2 Organizacijska struktura poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Svoje poslovanje, Imunološki zavod d.d. obavlja putem sljedećih poslovnih jedinica, odnosno odjela:

- Poslovna jedinica za proizvodnju (Odjel za virusna cjepiva, Odjel za bakterijska cjepiva i alergene, Odjel za transfuzijsku medicinu, Odjel za preradu plazme, Odjel za pripremanje i finaliziranje proizvodnje),
- Poslovna jedinica za kvalitetu (Odjel za kontrolu kvalitete, Odjel za osiguranje kvalitete i Odjel za registraciju i farmakovigilancu),
- Poslovna jedinica za zajedničke poslove (Odsjek za financije i računovodstvo, Odsjek za pravne, kadrovske i opće poslove, Odsjek za investicije i održavanje, Odsjek za komercijalu i Odsjek za skladištenje, transport i distribuciju),
- Poslovna jedinica za istraživanje i razvoj (Odsjek za molekularnu biomedicinu, Odsjek za imunologiju i Odsjek za imunokemiju i biokemiju), te,
- Odjel za internu reviziju i kontrolu, te Odjel za osiguranje kvalitete koji funkcioniraju unutar Ureda Uprave poduzetnika.

III.1.3 Opis tržišta poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Poslovanje poduzetnika je suočeno s problemom usklađivanja s normama Europske unije i Svjetske zdravstvene organizacije. Činjenica je da je opstanak poduzetnika Imunološki zavod d.d. ugrožen zbog dugogodišnjeg neulaganja i nepostojanja jasne strategije razvoja tvrtke, uz izloženost jakoj tržišnoj utakmici od strane svjetskih farmaceutskih tvrtki koje se bave ovom djelatnošću.

Kako je već navedeno u opisu proizvodnog programa, poduzetnik proizvodi biološke lijekove i osnovna podjela po grupama proizvoda, a koja se odnosi i na tržišta su: virusna cjepiva, bakterijska cjepiva te krvni derivati iz ljudske i konjske plazme.

Vezano uz virusna cjepiva, poduzetnik je prisutan na tržištima Meksika, Irana, Indije, Egipta i Rusije. Konkureniju poduzetniku u svjetskim okvirima čini šest velikih proizvođača virusnih cjepiva: Glaxo Smith & Kline, Novartis, Merck Sharp & Dome, Sanofi Pasteur te Serum Institute of India, međutim svi navedeni proizvođači su pretežno orientirani na europska tržišta i tržište SAD-a. Drugim riječima, navedena tržišta ne predstavljaju ciljna tržišta poduzetnika Imunološkog zavoda d.d., te se može zaključiti da poduzetnik ima veliku mogućnost još jačeg probitka na tržištima na kojima je prisutan, ali i osvajanja novih tržišta osobito u nerazvijenim i mnogoljudnim državama. Primjerice, UNICEF godinama ne uspijeva na natječajima prikupiti dovoljnu količinu cjepiva potrebnih za navedena tržišta, odnosno ponuda ne zadovoljava potražnju, što je i velika šansa za poduzetnika Imunološkog zavoda d.d.

Također, poduzetnik trenutno pokušava osvojiti tržišta Pakistana i Vijetnama, preko aktualnih ponuda, a osobito postoje realni izgledi da će poduzetnik uspjeti isporučiti 225.000 doza cjepiva protiv rubele na tržište Vijetnama.

U odnosu na krvne derive iz konjske plazme (protuotrovi za ugriz zmija otrovnica) plasiraju se na tržišta Turske i Italije, dok se krvni derivati iz ljudske plazme te bakterijska cjepiva prodaju na tržištu Republike Hrvatske.

Glavni nedostatak poduzetnika je nedostatak ispunjavanja uvjeta „Dobre proizvođačke prakse“ (eng. *Good Manufacturing Practice*) u proizvodnji krvnih derivata koji čine u određenim godinama između 50-70% ukupne prodaje, zbog čega je poduzetnik ugovorio izradu „čistih soba“ i naručio opremu koja zadovoljava uvjet „Dobre proizvođačke prakse“, te bi do kraja lipnja 2013. trebao ishoditi novu proizvodnu dozvolu HALMED-a na razdoblje od tri godine.

Drugi nedostatak je prekvalifikacija za Svjetsku zdravstvenu organizaciju, što je i glavni cilj poduzetnika u sljedećem razdoblju od tri godine. Naime, da bi poduzetnik mogao konkurirati na svjetskim tržištima i širiti poslovanje, neophodna je modernizacija proizvodnje koja uključuje ključno ulaganje u nove proizvodne pogone, kako bi se ishodili svi potrebni certifikati i dozvole Svjetske zdravstvene organizacije.

III.1.4 Sudski postupci poduzetnika Imunološki zavod d.d.

U tijeku su dva sudska postupka koji mogu imati utjecaj na poslovanje poduzetnika obzirom na visinu potraživanja (tražbine) vjerovnika:

- postupak ovrhovoditelja Biomax d.o.o., potraživanje u iznosu od 867.436.83 kuna,
- presuda Trgovačkog suda u Grenobleu, Francuska, od 7. rujna 2012. u korist tužitelja Becton Dickinson France, na koju se čeka izvršenje, potraživanje u iznosu od 199.043,25 eura

III.2. Sanacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Rješenjem o sanaciji Agencija je odobrila državnu potporu sadržanu u zahtjevu za izdavanje finansijskog državnog jamstva Imunološkom zavodu d.d. za provedbu Plana sanacije u iznosu od 43.230.000 kuna uvećano za kamate i troškove kredita.

Konkretno finansijsko državno jamstvo izdano je za kredit koji je korišten za plaćanje dospjelih obveza u razdoblju sanacije, a odnosi se na podmirivanje dugovanja bankama za kratkoročne i dugoročne obveze koje dospijevaju u razdoblju sanacije u iznosu od 6.700.000 kuna, dugovanja dobavljačima u zemlji i inozemstvu u iznosu od 21.430.000 kuna, dijela plaća i ostalih troškova zaposlenih u iznosu od 5.100.000 kuna te za neophodne investicije u iznosu od 10.000.000.

III.3 Plan restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d.

Budući da se poduzetnik Imunološki zavod d.d. smatra poduzetnikom u teškoćama u smislu Odluke o sanaciji i restrukturiranju može ostvariti pravo samo na državne potpore za restrukturiranje na čije se odobrenje primjenjuju uvjeti iz navedene Odluke.

Riječ je poglavito o sljedećim uvjetima:

- pravo na državnu potporu ima samo poduzetnik u teškoćama, kako to proizlazi iz točke 33. Odluke,
- ponovna uspostava dugoročne održivosti (rentabilnosti) (točke 17. i 34.-37. Odluke),
- izbjegavanje prekomjernog narušavanja tržišnog natjecanja – kompenzacijске mjere (točke 38. do 42. Odluke),
- državna potpora mora biti ograničena na najmanju neophodnu razinu : stvarana doprinos bez elemenata potpore (vlastiti doprinos) točke 43.-45. Odluke)

Plan restrukturiranja provodit će se do 31. prosinca 2015.

III.3.1 Poduzetnik u teškoćama i opis okolnosti koje su dovele poduzetnika do teškoća

U svrhu ocjene može li se poduzetnik Imunološki zavod d.d. smatrati poduzetnikom u teškoćama, izvršena je analiza finansijskih i poslovnih rezultata temeljem podataka iz finansijskih izvještaja kao i temeljem ostale dostavljene dokumentacije. Da bi se poduzetnik smatrao poduzetnikom teškoćama, moraju biti ispunjeni uvjeti iz točaka 9., 10.a) i/ili 11. iz Odluke o sanaciji i restrukturiranju.

Sukladno točki 9. Odluke o sanaciji i restrukturiranju, poduzetnik u teškoćama je onaj poduzetnik koji nije sposoban vlastitim sredstvima ili sredstvima koja može pribaviti od svojih vlasnika/dioničara ili vjerovnika sprječiti gubitke, a koji bi, bez vanjske intervencije države, gotovo sigurno kratkoročno ili srednjoročno ugrozili njegov opstanak.

Sukladno točki 10. a) Odluke o sanaciji i restrukturiranju, smatra se da je poduzetnik u teškoćama u slučaju društva s ograničenom odgovornosti, ako je više od polovice upisanog odnosno temeljnog kapitala nestalo, a više od četvrtine tog kapitala izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci.

Sukladno točki 11. Odluke o sanaciji i restrukturiranju, može se smatrati da je poduzetnik u teškoćama i kada nije ispunjena niti jedna od prethodnih prepostavki, posebno ako su prisutni tipični pokazatelji da se radi o poduzetniku u teškoćama, kao što su to primjerice rast gubitaka, smanjenje ukupnog prihoda, rast zaliha, višak kapaciteta, smanjenje novčanih tokova, rast duga, porast troškova kamata i pad ili nulta neto vrijednost imovine.

Tablica 2. Bilanca poduzetnika Imunološki zavod d.d. za razdoblje 2010.-2012. u 000 kn

R. br.	Opis	2010.	2011.	2012.	Indeks 12/11	Indeks 12/10
1.	Dugotrajna imovina	173.154	170.959	172.968	101,2	99,9
1.1.	Nematerijalna imovina	0	0	0	-	-
1.2.	Materijalna imovina	173.150	170.955	172.962	101,2	99,9
2.	Kratkotrajna imovina	81.894	66.368	66.032	99,5	80,6
2.1.	Zalihe	44.142	47.366	34.005	71,8	77,0
2.2.	Potraživanja od kupaca	16.894	15.307	24.591	160,7	145,6
Ukupno AKTIVA		255.048	237.327	239.000	100,7	93,7
3.	Kapital i rezerve	142.098	142.198	119.763	84,2	84,3
3.1.	Upisani kapital	85.608	85.608	85.608	100,0	100,0
4.	Dugoročne obveze	17.931	24.699	61.281	248,1	341,8
4.1.	Obveze prema bankama	1.258	8.115	44.787	551,9	3.560,2
5.	Kratkoročne obveze	94.012	69.424	56.785	81,8	60,4
5.1.	Obveze prema bankama	16.584	7.691	1.906	24,8	11,5
5.2.	Obveze prema dobavljačima	48.625	30.316	22.893	75,5	47,1
Ukupno PASIVA		255.048	237.327	239.000	100,7	93,7

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz Tablice 2. proizlazi da više od polovice upisanog odnosno temeljnog kapitala nije nestalo, a više od četvrtine tog kapitala nije izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci, kako je to opisano u točki 10. Odluke o sanaciji i restrukturiranju.

Međutim, poduzetniku su u 2012. poslovni prihodi pali za gotovo 30%, uslijed otkazivanja ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, koji se odnosio na isporuku cjepiva protiv gripe sukladno Programu obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj, a iznosio je oko 25 milijuna kuna godišnje, koliko otprilike i iznosi pad prihoda u 2012. Na taj način razvidno je da je poduzetnik ostale prihode zadržao na razini prethodne godine. Pad prihoda pratio je i pad rashoda, osobito materijalnih troškova, no poslovni rashodi su smanjeni za 16%, otkud i proizlazi gubitak u 2012., u iznosu od 13 milijuna kuna.

Tablica 3. Račun dobiti i gubitka poduzetnika Imunološki zavod d.d. za razdoblje 2010.-2012. u 000 kn

R. br.	Opis	2010.	2011.	2012.	Indeks 12/11	Indeks 12/10
1.	Poslovni prihodi	90.605	92.460	65.416	70,8	72,2
1.1.	Prihodi od prodaje	84.573	85.180	60.148	70,6	71,1
2.	Financijski prihodi	1.284	532	832	156,4	64,8
3.	Ukupni prihodi	91.889	92.992	66.248	71,2	72,1
4.	Poslovni rashodi	97.677	87.575	73.977	84,5	75,7
5.	Financijski rashodi	6.835	5.406	5.546	102,6	81,1
6.	Ukupni rashodi	104.512	92.981	79.522	85,5	76,1
7.	Dobit/gubitak	-12.623	11	-13.275	-	105,2

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Također, iz dostavljenog zahtjeva za dodjelu državnog jamstva u postupku sanacije pod klasom UP/I 430-01/11-115/001, te namjene trošenja kredita u iznosu od 43,23 milijuna kuna, proizlazilo je da poduzetniku treba kredit za plaćanje tekućih troškova i dospjelih obveza koje bi inače trebao snositi sam, poput plaća zaposlenika, plaćanja obveza dobavljačima te urednog podmirenja kreditnih obveza, kako je to prikazano u Tablici 4.

Tablica 4. Plan i ostvarenje podmirenja obveza sanacijskim kreditom u 000 kn

R. br.	Obveze	Planirani iznos	Ostvareni iznos
1.	Financijske institucije – kratkoročne i dugoročne obveze	6.700	4.363
2.	Dobavljači u zemlji	15.940	14.517
3.	Dobavljači u inozemstvu	5.490	4.129
4.	Dio plaća i ostalih troškova zaposlenih	5.100	12.276
5.	Neophodne investicije	10.000	7.945
6.	Ukupno	43.230	43.230

Izvor: poduzetnik Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Znači, prije realizacije sanacijskog kredita pokrivenog državnim jamstvom kojim je poduzetnik podmirivao svoje tekuće obveze, poduzetnik nije bio sposoban vlastitim sredstvima spriječiti gubitke, koji bi, bez intervencije države, kratkoročno ili srednjoročno ugrozili njegov opstanak, sukladno točki 9. Odluke o sanaciji i restrukturiranju. Osim toga, kod poduzetnika su, prije razdoblje sanacije bili prisutni tipični pokazatelji poduzetnika u teškoćama, kao što su: smanjenje prihoda, rast duga, ugrožena likvidnost i zaduženost.

Osim navedenog, poduzetnik nije mogao vlastitim sredstvima financirati neophodne investicije u proizvodnju, odnosno modernizaciju proizvodnih pogona, a bez čega sigurno ne bi dobio nove proizvodne dozvole od HALMED-a, te bi mogao prestati s poslovanjem. Drugim riječima, poduzetnik je uslijed manjeg prihoda, upao u probleme s likvidnošću te sve teže podmirivao svoje obvezе.

Slijedom navedenog, Imunološki zavod d.d., može se smatrati poduzetnikom u teškoćama, koji nakon finansijske sanacije, mora provesti i poslovno restrukturiranje.

III.3.2 Ponovna uspostava dugoročne održivosti (poslovno i finansijsko restrukturiranje)

Imunološki zavod d.d. mora započeti proces finansijske stabilizacije i to rješavanjem problema nelikvidnosti, skraćivanje rokova plaćanja, te izradom strategije dugoročnog razvoja proizvodnje profitabilnih i konkurentnih proizvoda, ulaganjem u modernizaciju proizvodnje kako bi se dobili odgovarajući certifikati Svjetske zdravstvene organizacije, a samim time i mogućnost izlaska na svjetsko tržište.

Naime, poduzetnik Imunološki zavod d.d. je 1998. ostao bez licence Svjetske zdravstvene organizacije za cjepivo protiv ospica, a inspekcija Svjetske zdravstvene organizacije u listopadu 2008. je potvrdila trenutno činjenično stanje kako je poduzetniku potrebno brzo i učinkovito restrukturiranje proizvodnje. Poduzetniku Imunološki zavod d.d. je samim time ograničen izvoz proizvoda na svjetsko tržište.

Financiranje pripreme proizvodnje za hrvatsko tržište otežano je dugim rokovima naplate potraživanja od kupaca i preuzetim finansijskim obvezama koje je poduzetnik ostvario u prethodnom razdoblju. Obzirom na postojeće proizvodne kapacitete i kapacitete finalizacije proizvodnje, poduzetnik je opterećen s visokim troškovima kontrole kvalitete uslijed malih proizvodnih serija.

Rezultati poslovanja poduzetnika Imunološki zavod d.d. u razdoblju od posljednjih pet godina ukazuju na nužnost definiranja dugoročne strategije razvoja i restrukturiranja, jer bez dodatnih ulaganja opstanak poduzetnika na mjerodavnom tržištu nije moguć.

Kako bi se osigurao ulazak na nova tržišta neophodno je pronaći strateškoga partnera, s ciljem formiranja zajedničke tvrtke (joint-venture), ulaganjem u kapacitete od zajedničkog interesa na način da Imunološki zavod d.d. uloži u zemljište u Brezju, sojeve, know-how i brand, a strateški partner bi trebao uložiti kapital u izgradnju proizvodnih kapaciteta i pružiti mogućnost otvaranja novih tržišta. Stoga je poduzetnik naveo da u ovom trenutku pregovara s dva potencijalna ulagatelja, od kojih bi jedan preuzeo cijelokupni Imunološkog zavoda d.d., dok je drugi zainteresiran za preuzimanje djelatnosti proizvodnje bakterijskih i virusnih cjepiva. U tu svrhu je poduzetnik dostavio i korespondenciju s pravnim zastupnikom jednog od potencijalnih investitora.

Plan restrukturiranja poduzetnika Imunološki zavod d.d. sadrži niz aktivnosti, odnosno mjera koje poduzetnik provodi u razdoblju restrukturiranja:

- zbrinjavanje viška zaposlenika,
- operativno restrukturiranje: smanjenje troškova zaposlenika, troškova zaliha,

- izgradnja novog proizvodnog pogona u Brezju, Sveta Nedjelja, neophodnog za buduće poslovanje poduzetnika i dobivanje proizvodnih dozvola od strane Hrvatske agencije za lijekove i medicinske proizvode,
- zatvaranje postojećeg pogona u Rockefellerovo te prodaja dijela imovine,
- zatvaranje pogona za proizvodnju bakterijskih cjepiva,
- izdvajanje PJ za istraživanje i razvoj u sustav Sveučilišta u Zagrebu ili Instituta Ruđer Bošković,
- razvijanje cjepiva za zaušnjake, ali i drugih proizvoda,
- obrada novih tržišta i ugovaranje novih poslova,
- pronalaženje strateškog partnera u budućnosti koji bi financirao izgradnju novih pogona, a za što već postoje ozbiljni kontakti,
- unošenje vrijednosti matičnih serija virusa (sojeva) u Bilancu, odnosno imovinu.

Zbrinjavanje viška zaposlenika

U okviru izrade Plan restrukturiranja, poduzetnik je izradio novu sistematizaciju radnih mesta te izradio program zbrinjavanja viška zaposlenika. Početkom svibnja 2013., kada je poduzetnik počeo provoditi prve mjere restrukturiranja poslovanja, odnosno pripremao provedbu Plana restrukturiranja, u poduzetniku je bilo zaposleno 325 zaposlenika, dok je krajem 2012. bilo zaposleno 217 zaposlenika, što predstavlja smanjenje od 108 zaposlenika.

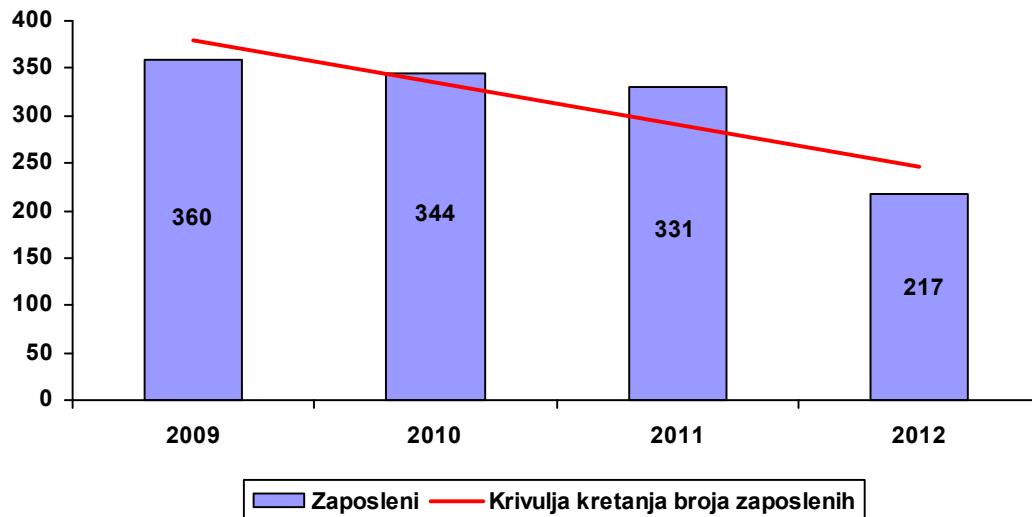
Ukupan trošak zbrinjavanja zaposlenika iznosio je 5.281.239,81 kuna.

Također, u 2013. planira se zbrinuti dalnjih 20 zaposlenika (10%), izdvajanjem Poslovne jedinice Istraživanje i razvoj i prirodnim odljevom zaposlenika u mirovinu, a koji nisu neophodni za daljnje poslovanje poduzetnika.

Smanjenjem broja zaposlenika ostvarene su značajne uštede na troškovima plaća zaposlenika, primjerice ušteda na plaćama za prosinac 2012. u odnosu na svibanj 2012. (108 zaposlenika manje) je oko 740.000,00 kuna. Na godišnjoj razini, kroz smanjenje mase plaća, poduzetnik će uštedjeti gotovo 8,5 milijuna kuna.

Primjerice, mjesecna otplatna rata sanacijskog kredita čija otplata počinje u srpnju 2013. iznosi 789.500,00 kuna, što jasno ukazuje da uštede na troškovima plaća gotovo u cijelosti pokrivaju ratu kredita.

Graf 1. Kretanje broja zaposlenih u razdoblju 2009.-2012.

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Operativno restrukturiranje

Poduzetnik kontinuirano provodi operativno restrukturiranja na način da ostvaruje uštede na materijalnim troškovima kroz traženje povoljnijih dobavljača ili ukidanje određenih troškova poput preplata i slično. Primjerice, poduzetnik je ostvario značajnije uštede na troškovima tonera, sijena, kutija za pakiranje meningokoknog cjepiva, troškovima sanitarnih pregleda i slično.

Osim navedenog, poduzetnik je proveo i usklađivanje vrijednosti zaliha, na način da se provodi otpis nekurentnih zaliha a koje se nisu otpisivale u prethodnim godinama, u ukupnom iznosu od 9,6 milijuna kuna, te će se ubuduće proizvoditi samo za poznate kupce i prema potvrđenim narudžbama, a ne za skladište.

Dodatno, kroz provođenje jačeg nadzora nad nabavom materijala i sirovina za proizvodnju, te unaprjeđenje tehnoloških procesa, planira se uštedjeti dodatnih 2 milijuna kuna u odnosu na iste troškove u 2011. i 2012.

Izgradnja novog pogona u Brezju

Sukladno navodima poduzetnika, izgradnja novog pogona na lokaciji Brezje, Sveta Nedjelja, koja je u vlasništvu poduzetnika, dugoročno je neophodna iz više razloga: dobivanja dugoročnije dozvole za proizvodnju virusnih cjepiva i krvnih derivata od strane HALMED-a, ali i svjetskih certifikata te uspješnog probroja na svjetska tržišta. Navedeni pogon trebao bi financirati odabrani strateški partner, što i proizlazi iz korespondencije sa potencijalnim investitorom koji bi i osigurao uredno snabdijevanje hrvatskog tržišta potrebnim cjepivima.

Također, poduzetnik se priprema za apliciranje za sredstva iz strukturnih fondova EU, što bi bilo izvedivo u partnerstvu s potencijalnim ulagačem. Ukoliko se ne pronađe ulagač, poduzetnik će

iz vlastitih sredstava poput prodaje dijela zemljišta i nekretnina na lokacijama Rockefellerova i Brezje, financirati dio projekta.

Zatvaranje pogona za proizvodnju bakterijskih cjepiva

U okviru mjera restrukturiranja, poduzetnik namjerava zatvoriti proizvodnju bakterijskih cjepiva i alergena. Naime, navedena proizvodnja je kontinuirano neprofitabilna i prema nalazima revizora, uz Poslovnu jedinicu Istraživanje i razvoj spada u dva poslovna segmenta koji donose najveće gubitke, a oni se kreću na razini od 2,5 milijuna kuna godišnje. Razlog tih gubitaka je ponajprije niska razina prodaje na domaćem tržištu uslijed uključivanja sve većeg broja raznih cjepiva u Program obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj od strane HZZO-a, a koja poduzetnik ne proizvodi.

Na ovaj način, poduzetnik uklanja jedan od uzroka teškoča i stvaranja gubitaka.

Izdvajanje PJ za istraživanje i razvoj

U cilju daljnog otklanjanja teškoča, poduzetnik namjerava u potpunosti izdvojiti Poslovnu jedinicu Istraživanje i razvoj iz svog sustava te bi navedena jedinica trebala u potpunosti postati dio Sveučilišta u Zagrebu ili Instituta Ruđer Bošković, o čemu već postoje načelni dogovori. Osobito je Sveučilište izrazilo interes za navedenu promjenu. Postoji više razloga za izdvajanje PJ Istraživanje i razvoj iz poduzetnika, a to su:

- postoji već dugogodišnja suradnja između Sveučilišta u Zagrebu i Odjela za istraživanje i razvoj te transfer znanja i aktivnosti,
- od ukupno 22 zaposlenika, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta snosi troškove plaća za 15 zaposlenika, dok su plaće ostatka znanstvenika na teret poduzetnika; prelaskom znanstvenika, Ministarstvo će preuzeti cijelokupne troškove plaća,
- zbog vlasničke strukture poduzetnika Imunološki zavod d.d., PJ Istraživanje i razvoj ne može aplicirati na razne natječaje za dodjelu sredstava iz europskih fondova, što je dodatni motiv za preustroj.

Razvoj novih proizvoda

Poslovna jedinica Istraživanje i razvoj uspjela je razviti novi cjepni soj virusa parotitisa (zaušnjaka), koje cjepivo je do 2011. poduzetnik proizvodio u monoivalentnom i kombiniranom obliku. Navedeni cjepni soj trebao bi krenuti u klinička ispitivanja, te za otprilike 2 godine, ukoliko klinička ispitivanja donesu dobre rezultate, poduzetnik bi mogao proizvoditi cjepivo protiv zaušnjaka, čime bi bio u mogućnosti ponuditi na tržištu najčešći oblik cjepiva u svjetskim razmjerima, a riječ je o cjepivu MMR (cjepivo protiv ospica, rubele i zaušnjaka). Time bi se mogao značajno pozicionirati na svjetskom tržištu.

Za ovaj proizvod postoji velika svjetska potražnja, osobito u najugroženijim i nerazvijenim državama svijeta, stoga poduzetnik planira virusna cjepiva plasirati upravo na ta tržišta (50% u države u razvoju, 35-40% u nerazvijene i ugrožene države Afrike i Azije) najvećim dijelom preko UNICEF-a, dok bi ostatak plasirao u Republici Hrvatskoj i razvijene države.

Paralelno se radi na razvoju četvero valjanog cjepiva protiv meningokoka sojeva A, C, Y i W koje svoju primjenu ima u arapskim državama i državama dalekog istoka. Obzirom i u ovom

trenutku poduzetnik proizvodi cjepivo protiv meningokoka sojeva A i C koje izvozi u Egipat, moguć je dodatni iskorak na bogatija arapska tržišta, što bi donijelo dodatni prihod u srednjoročnom razdoblju.

Novi poslovi i tržišta

Vezano uz nove poslove i tržišta, poduzetnik je u drugoj polovici 2012. te početkom 2013., sklopio ugovore u inozemstvu koji se odnose na isporuku virusnih cjepiva i protuotrova za ugriz europskih zmija otrovnica, čime je učinjen iskorak na nova tržišta. Konkretno, riječ je sljedećim ugovorima:

- trogodišnji ugovor o prodaji protuotrova za ugriz europskih zmija otrovnica sklopljen s poduzetnikom Keymen Ilac Sanay Ve Ticaret iz Turske za razdoblje 2013.-2015., uz očekivani godišnji prihod od 2,2 milijuna kuna
- petogodišnji ugovor o prodaji protuotrova za ugriz europskih zmija otrovnica sklopljen s poduzetnikom Sciavo Diagnostics International iz Italije za razdoblje 2013.-2017., uz očekivani godišnji prihod od 1,6 milijuna kuna
- petogodišnji ugovor o prodaji cjepiva protiv ospica i rubele sklopljen s poduzetnikom Ranil Pharma iz Indije za razdoblje 2013.-2017., uz očekivani prihod u petogodišnjem razdoblju od 26,1 milijuna kuna
- u travnju 2013. nakon registracije, započeo izvoz cjepiva protiv ospica i rubele u Meksiku; realiziran prihod od 6,1 milijun kuna, a planirana je još jedna isporuka tijekom 2013. u vrijednosti od 12 milijuna kuna
- sklopljen sporazum s poduzetnikom InterVax iz Kanade o zajedničkom nastupu u prodaci cjepiva MMR na tržištu Saudijske Arabije
- u zadnjem tromjesečju 2013. očekivan je prihod od 5,8 milijuna kuna od izvoza cjepiva protiv rubele u Rusiju (ugovor od 2009.)
- u prosincu 2012. isporučeno dva milijuna doza cjepiva protiv meningokoka u Egipat čime bi se trebao realizirati prihod od 2,4 milijuna kuna, te moguća dodatna isporuka tri milijuna doza cjepiva u prvom kvartalu 2013.

Terminski plan provođenja mjera restrukturiranja

Godina	2013						2014					
	5	6	8	9	11	12	2	3	4	5	6	7
Opis mjere / mjeseci	5	6	8	9	11	12	2	3	4	5	6	7
Predaja zahtjeva za državnu potporu	X											
Zbrinjavanje viška zaposlenika			X									
Kontrola provedbe mjera restruktur.				X					X	X		
Studija izvedivosti novog pogona		X										
Zatvaranje pogona za bakt. cjepiva						X						
Prijedlog odluke o strat. partneru					X							
Razvoj novog proizvoda						X						
Osvajanje novih tržišta	X		X	X	X				X			
Due dilligence strat. partnera							X	X				
Sklapanje ugovora sa strat. partnerom										X	X	
Izgradnja novih pogona											X	X

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Projekcije finansijskih učinaka

Tablica 5. Projekcija Računa dobiti i gubitka poduzetnika Imunološki zavod d.d. za razdoblje 2013.-2017. u 000 kn

R. br.	Opis	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
1.	Poslovni prihodi	64.800	65.660	76.000	78.300	80.300
1.1.	<i>Prihodi od prodaje</i>	60.805	63.810	74.100	76.300	77.800
2.	Finansijski prihodi	200	200	270	300	300
3.	Ukupni prihodi	65.000	65.860	76.270	78.600	80.600
4.	Poslovni rashodi	56.600	54.600	61.200	60.400	61.200
4.1.	<i>Materijalni troškovi</i>	20.000	21.660	28.100	27.200	28.600
4.2.	<i>Troškovi osoblja</i>	20.000	22.000	22.000	22.000	22.000
4.3.	<i>Trošak plaća PJ R&D</i>	2.400	0	0	0	0
4.4.	<i>Otpremnine</i>	1.500	0	0	0	0
4.5.	<i>Amortizacija i vrij. uskl.</i>	3.400	3.900	4.500	4.700	4.600
4.6.	<i>Ostali troškovi</i>	4.000	4.440	4.800	5.000	5.500
5.	Finansijski rashodi	3.400	3.710	3.070	2.500	1.850
6.	Ukupni rashodi	60.000	58.310	64.270	62.900	63.050
7.	Dobit/gubitak	5.000	7.550	12.000	15.700	17.550

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Prihodi u 2013. planirani su na razini prihoda iz 2012., 65 milijuna kuna. Naime, u toj godini je poduzetnik zabilježio značajniji pad prihoda zbog otkaza ugovora s HZZO-om o isporuci bakterijskih cjepiva. Planirane veličine su realne i ostvarive, a poslovi s Meksikom (oko 18 milijuna kuna) i Iranom (oko 5,2 milijuna kuna) nisu uključeni u plan iz razloga što je ugovor za Iran potpisana na samom kraju 2012., dok je narudžba iz Meksika stigla u siječnju 2013.

Također, krajem 2012. poduzetnik je sklopio aneks ugovoru za isporuku antitoksina na tursko tržište kojim se povećava jedinična cijena istih, ugovor za talijansko tržište sklopljen je u siječnju 2013., dok je okvirni sporazum o suradnji na tržištu Saudijske Arabije potpisana u ožujku 2013.

Tablica 6. Realizacija u razdoblju I-V. 2013. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine

R. br.	Prihod od prodaje	I.-V. 2012.	I.-V.2013.	Indeks 13/12
1.	Domaće tržište	14.889.891	14.146.195	95
2.	Inozemstvo	8.669.647	8.891.860	103
3.	Ukupno	23.569.538	23.038.055	98

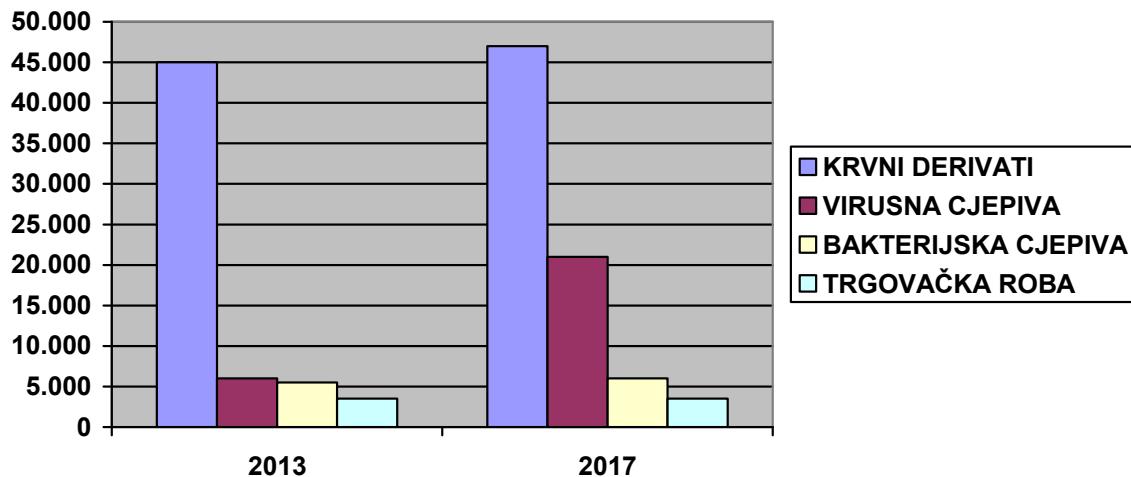
Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz Tablice 6. razvidno je da je u prvih pet mjeseci 2013. ostvaren prihod na gotovo jednakoj razini kao i u istom razdoblju prethodne godine, odnosno manji je za 2% isključivo iz razloga što bi se isporuka cijepiva protiv rubele u Rusiju trebala realizirati u zadnjem kvartalu godine, dok je u 2012. ta isporuka realizirana u prvih pet mjeseci u iznosu od 4,36 milijuna kuna. Inače je riječ o poslu koji na godišnjoj razini donosi prihod od otprilike 5,8 milijuna kuna, te poduzetnik može računati na prihod od otprilike 4-5 milijuna kuna, ukoliko se narudžba i isporuka ostvare planiranom dinamikom. Iz prikazanog ostvarenja, te uzevši u obzir nove poslove s Meksikom i Iranom, razvidno je da bi poduzetnik u 2013. mogao ostvariti bolji rezultat nego prethodne godine, odnosno u najmanju ruku prihode na razini 2012.

Potrebno je dodatno napomenuti da uz virusna cijepiva, najznačajniji udjel u prodaji poduzetnika zauzimaju krvni derivati, odnosno proizvodi na bazi krvne plazme, za kojima postoji puno veća tržišna potražnja nego što je trenutna ponuda i proizvodnja. Potražnja za tim proizvodima godišnje raste 13%, a cjelokupnu ponudu je moguće plasirati kako na domaćem, tako i na inozemnim tržištima. Stoga je proizvodnja krvnih derivata iznimno važna za poduzetnika, osobito u razdoblju do izgradnje novih pogona, te dobivanja dozvola svjetskih organizacija, što je uvjet za značajniji probor na svjetsko tržište virusnih cijepiva.

Graf 2. Usporedba plana prodaje po grupama proizvoda 2013. – 2017.

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Planirani rast prodaje u 2017. u odnosu na polaznu 2013., u iznosu od 17 milijuna kuna, odnosno 28%, prikazan u Grafu 2. temelji se na značajnjem rastu prodaje virusnih cjepiva, zbog čega se i planira izgraditi novi pogon. Istovremeno, prodaja krvnih derivata namjerava se zadržati na istoj razini, a što je slučaj i sa bakterijskim cjepivima i trgovačkom robom drugih proizvođača.

Značajnije povećanje prihoda trebalo bi uslijediti u 2015., kada bi novi pogon već trebao funkcionirati, što bi omogućilo veću proizvodnju i dodatni iskorak na tržišta.

Materijalni troškovi procijenjeni su na razini od 60% prodajne cijene, dok je godišnje predviđen porast materijalnih troškova od 2%, zbog rasta cijena na tržištu. Konkretno, u odnosu na 2012., materijalni troškovi u 2013. procijenjeni su na 20 milijuna kuna, što je smanjenje za 5 milijuna kuna. Također, troškovi osoblja procijenjeni su za 7 milijuna kuna manje, što odgovara prikazanoj godišnjoj uštedi od oko 8,5 milijuna kuna na troškovima plaća, ostvarenoj zbog zbrinjavanja viška zaposlenika u 2013.

Ukoliko bi poslovni rashodi, u odnosu na planirane u 2013. i 2014., rasli i za 10%, a prihodi ostali nepromijenjeni, proizlazi da bi poduzetnik ostvario dobit.

Slijedom naprijed navedenog, planirane veličine iz Računa dobiti i gubitka prikazane su realno.

Tablica 7. Projekcija Bilance poduzetnika Imunološki za ovd d.d. za razdoblje 2013.-2017. u 000 kn

R. br.	Opis	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
1.	Dugotrajna imovina	176.002	276.992	286.261	303.561	320.961
1.1.	<i>Nematerijalna imovina</i>	24.953	24.953	24.953	24.953	24.953
1.2.	<i>Materijalna imovina</i>	151.046	252.039	261.308	278.608	296.008
2.	Kratkotrajna imovina	61.461	58.561	61.061	63.961	66.151
2.1.	Zalihe	30.461	27.861	26.061	24.561	24.061
Ukupno AKTIVA		237.463	335.553	347.322	367.522	387.112
3.	Kapital i rezerve	184.409	274.083	287.310	303.525	319.833
3.1.	<i>Upisani kapital</i>	135.360	210.360	210.360	210.360	210.360
4.	Dugoročne obveze	45.554	36.116	26.604	18.013	10.808
5.	Kratkoročne obveze	7.500	25.354	33.408	45.984	56.471
Ukupno PASIVA		237.463	335.553	347.322	367.522	387.112

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

III.3.3 Kompenzacijeske mjere

U odnosu na svjetsko tržište humanih cjepiva na kojem je poduzetnik prisutan, potrebno je istaknuti da su primjerice u 2006. oko 85% vrijednosti tržišta humanim cjepivima držali četiri velika svjetska proizvođača poput Sanofi-Aventisa (27,4%), Glaxo Smith Klinea (24,4%), Wyetha (20,5%) i Mercka (12,3%). Ostatak od 15% tržišta odnosi se na gotovo 200 manjih proizvođača cjepiva. Kao što je već i navedeno u opisu proizvodnog programa, poduzetnik na tržištu Republike Hrvatske ima značajnu konkureniju: u proizvodnji virusnih i bakterijskih cjepiva to su Glaxo Smith Kline, Merck Sharp&Dohme i Sanofi Pasteur, dok su u proizvodnji krvnih derivata i zmijskih protuotrova to Octapharma, Baxter i Kedrion.

Sukladno pravilima o potporama za restrukturiranje, kompenzacijeske mjere moraju biti razmjerne ograničavajućem učinku dodijeljene potpore na tržištu, a osobito veličini i položaju poduzetnika na tržištu. Kompenzacijeske mjere mogu se sastojati od prodaje ili prijenosa imovine, smanjenja zastupljenosti na tržištu i slično.

Obzirom na veličinu poduzetnika, njegov položaj na tržištu, činjenicu da najvećim dijelom, osim krvnih derivata, sudjeluje na globalnom tržištu virusnih cjepiva, gdje prevladavaju četiri velika proizvođača, utjecaj poduzetnika na konkureniju kao i utjecaj na trgovinu između Republike Hrvatske i država članica Europske unije nije značajan da bi se trebale provesti posebne kompenzacijeske mjere.

Iako se mjeru zatvaranja proizvodnje bakterijskih cjepiva i alergena ne može uzeti kao kompenzacijeska mjeru, jer donosi gubitke, činjenica je da se poduzetnik tim zatvaranjem povlači s dijela tržišta na kojem je bio prisutan, odnosno tržišta Republike Hrvatske na kojem su se pojavila nova više valentna cjepiva.

Izdvajanje Poslovne jedinice Istraživanje i razvoj

Iako će, prema navodima poduzetnika, ta poslovna jedinica nastaviti raditi za potrebe poduzetnika, pretpostavka je da će poduzetnik rezultate istraživanja i razvoja moći koristiti samo na komercijalni način.

Cjelokupna Poslovna jedinica Istraživanje i razvoj izdvaja se organizacijski iz Imunološkog zavoda d.d. u sastav Sveučilišta u Zagrebu. Pripremljen je i uskladen za potpis Sporazum između Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Imunološkog zavoda d.d. Navedenim izdvajanjem omogućiti će se znanstvenicima pristup financiranju i aplikaciji za međunarodne projekte, istovremeno Imunološki zavod d.d. zadržava pravo na korištenje znanja i izvođenje projekata vezanih za poboljšanje vlastite tehnologije i razvoj novih proizvoda od strane iste znanstvene zajednice.

Potpisnici ovog sporazuma suglasni su da Sveučilište osnuje Centar za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu (u dalnjem tekstu: Centar) u kojem će raditi zaposlenici koji su tu djelatnost do osnivanja Centra obavljali u Imunološkom zavodu.

Sveučilište se obvezuje sa svim zaposlenicima Zavoda iz prethodnog članka zaključiti ugovore o radu i rasporediti ih na radna mjesta u Centru.

Ministarstvo se obvezuje ukupnu masu finansijskih sredstava za plaće znanstvenika i znanstvenih novaka koju je do sada doznačavalo Zavodu, uplaćivati na račun Sveučilišta u istom iznosu, za potrebe Centra. Sveučilište se obvezuje poduzeti sve radnje potrebne za osnivanje Centra sukladno Statutu Sveučilišta i drugim svojim pravnim aktima. Odlukom o osnivanju Centra pobliže će se odrediti njegova djelatnost, ustroj i rokovi donošenja pravnih akata za njegovo djelovanje.

Potpisnici Sporazuma suglasno utvrđuju da će Centar nastaviti s radom u prostorijama i sa zatečenom opremom na adresi Imunološkog zavoda d.d. Zagreb, Rockefellerova 3c i 10.

Zavod je suglasan da Centar koristi prostor iz prethodnog stavka bez naknade o čemu će sa Sveučilištem sklopiti zasebni ugovor, u kojem će se precizno utvrditi uvjeti korištenja, rokovi i ostala prava i obveze Sveučilišta i Zavoda.

Centar se obvezuje Zavodu za njegovo uredno funkcioniranje staviti na raspolaganje sva znanja i opremu za istraživanje, sve sa svrhom poboljšanja postojećih proizvodnih procesa i analitičkih metoda kao i uvođenje novih temeljenih na novim znanjima i tehnologijama. Sveučilište i Zavod se obvezuju da će, u slučaju potrebe, o svim pitanjima iz prethodnog stavka sklopiti zasebni ugovor kako bi pobliže uredili međusobna prava i obveze.

Ovakva mjera, iako nije klasično „povlačenje“ s određenog tržišta, u svakom slučaju predstavlja prijenos određene imovine i svakako „know-how“-a, te se može smatrati na neki način kompenzacijском mjerom. Navedeno osobito ukoliko će ostali tržišni takmaci moći koristiti buduće rezultate istraživanja i razvoja ove poslovne jedinice, pod komercijalnim uvjetima.

Osim navedenog, potrebno je napomenuti da je poduzetnik u prethodnom trogodišnjem razdoblju značajno smanjio prisutnost na tržištu virusnih cjepiva Republike Hrvatske. Naime, u 2010. se promijenio kalendar cijepljenja u Republici Hrvatskoj, te je HZZO od 2010. potrebnu količinu virusnih cjepiva za Program obveznog cijepljenja nabavljao od poduzetnika Imunološki zavod d.d i Glaxo Smith Kline Hrvatska u omjeru 50:50, čime su poduzetniku prihodi od prodaje tih cjepiva prepovoljni. Također, Ugovor o prodaji cjepiva protiv gripe s HZZO-om sklopljen na trogodišnje razdoblje (2010.-2012.), u 2012. je raskinut, te je poduzetnik zapravo dijelom umanjio prisutnost na tom tržištu.

Slijedom navedenog, Agencija smatra da je naprijed navedena kompenzacijkska mjera dovoljna, osobito uvezši u obzir iznos dodijeljene državne potpore, njen utjecaj na trgovinu, te veličinu i položaj poduzetnika na tržištu.

Osobito, ukoliko se uzme u obzir da će poduzetnik eventualno širenje poslovanja i osvajanje novih tržišta pokušati osigurati sredstvima strateškog partnera odnosno potencijalnog ulagača.

III.3.4 Troškovi restrukturiranja, državne potpore i vlastiti doprinos

Tablica 8. Troškovi restrukturiranja i vlastiti doprinos poduzetnika Imunološki zavod d.d.

R br	Izvor financiranja	Iznos u kn
1	Sanacijski kredit pokriven državnim jamstvom	43.230.000
2	Dokapitalizacija od strane AUDIO-a na osnovi pozajmice	24.800.000
3	Državne potpore 56,33%	68.030.000
4	Prodaja imovine	14.779.450
5	Unos matičnih serija virusa u Bilancu	24.952.550
6	Komercijalni kredit	13.000.000
7	Vlastiti doprinos 43,67%	52.732.000
8	Ukupno troškovi restrukturiranja	120.762.000

Izvor: dokumentacija poduzetnika Imunološki zavod d.d.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Obzirom da se poduzetnik Imunološki zavod d.d. na temelju ukupnog godišnjeg prometa i veličine Bilance smatra srednjim poduzetnikom, sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva („Narodne novine“ broj 53/12), poduzetnik mora iz vlastitih sredstava osigurati doprinos procesu restrukturiranja od najmanje 40% ukupnih troškova restrukturiranja, što bi u ovom slučaju iznosilo 45,3 milijuna kuna.

Međutim, iz različitih izvora, prikazanih u Tablici 8. poduzetnik može osigurati i veći iznos vlastitih sredstava, konkretno:

- prodajom imovine iznos od 14,8 milijuna kuna,
- unosom matičnih serija virusa u Bilancu 25 milijuna kuna, te
- komercijalnim kreditom 13 milijuna kuna.

Državne potpore za restrukturiranje

U okviru potpora za restrukturiranje, riječ je o sljedećim iznosima:

- državnoj potpori za sanaciju u iznosu od 43.230.000,00 kuna u obliku državnog jamstva, odobrenog rješenjem Agencije od 20. listopada 2011., urbroj: 580-03-2011-80-16, u postupku vođenom pod klasom UP/I 430-01/11-115/001, kojim je pokriven kredit Hrvatske poštanske banke d.d. u istom iznosu. Navedeni kredit poduzetnik nije vratio, odnosno dostavio dokaz da je predmetno jamstvo prestalo vrijediti, te se stoga o navedenoj potpori odlučuje u okviru Plana restrukturiranja, te

- pretvaranju potraživanja Agencije za upravljanje državnom imovinom temeljem pozajmice u iznosu od 14.000.000,00 kuna odobrene poduzetniku u 2006. Riječ je o ukupnom iznosu od okvirno 24.800.000,00 kuna (na dan 31. prosinca 2012. Ukupni dug uključujući kamate iznosio je 24.564.000,0 kuna)

Vezano uz vlastiti doprinos, dostavljena su sljedeća pojašnjenja:

Prodaja imovine u iznosu od 14.779.450 kn

Izgradnjom novog pogona za proizvodnju virusnih cjepiva na lokaciji Imunološkog zavoda d.d., Brezje, Svetonedeljska cesta 14, Sveta Nedjelja, stvorit će se uvjeti za prodaju nekretnine zemljište i zgrade u Rockefellerovo 5, koja se nalazi na Z.K. Grad Zagreb, k.o. Centar k.č.br. 3237, 3238, 3240/2. Riječ je o zemljištima i građevinskim objektima koji prema procjenama vrijede oko 55 milijuna kuna.

Nekretnine su procijenjene od strane PBZ Nekretnine, Zagreb, Ulica Grada Vukovara 271 i upisane u poslovne knjige Društva sa 31. prosinca 2006., a temeljem Elaborata o procijenjenoj vrijednosti nekretnina iz srpnja 2006. PBZ nekretnine su 2010. izvršile reviziju procjene koja nije pokazala značajna odstupanja tržišne vrijednosti, a u 2012. reviziju procjene nekretnina izvršio je HPB Nekretnine, Zagreb sa istim rezultatom, iz kojeg razloga nisu provedene korekcije sadašnje vrijednosti u poslovnim knjigama.

Procjena nekretnina je izvršena konzervativnim putem, 1.747 m² zemljišta procijenjeno je na vrijednost od 1.234.658,72 eura uz povećanje za korektivni faktor od 1,40 koji predstavlja korekciju tržišne vrijednosti, kao povećanje za zonu lokacije i faktor za poslovne subjekte, zgrada NGP 547,00 m² procijenjena je po 446,44 eur/m², što iznosi 242.202,68 eura uz povećanje za korektivni faktor od 1,40 koji predstavlja korekciju tržišne vrijednosti, kao povećanje za zonu lokacije i faktor za poslovne subjekte.

Ukupno procijenjena vrijednost iznosi 1.476.861,40 eura, što uvećano za korektivni faktor od 1,40 iznosi 2.067.605,96 eura. Prema srednjem tečaju HNB za euro na dan 20. lipnja 2013. kunska protuvrijednost iznosi 15.455.354 kuna.

Vođeni su razgovori sa zainteresiranim stranama: Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo koji se nalazi na lokaciji Rockefellerova 7 i 12, i koji ima potrebu za dodatnim laboratorijskim prostorom, s Gradom Zagrebom obzirom da je na ovoj lokaciji Urbanističkim planom Grada Zagreba dozvoljena i namjena gradnje urbanih vila.

Obzirom na atraktivnost lokacije za pretpostaviti je da će opcija prodaje biti realno moguća.

Unos matičnih serija virusa u Bilancu u iznosu od 24.952.550,00 milijuna kuna

Također, poduzetnik je dao izraditi procjenu matičnih serija virusa u svom vlasništvu, konkretno ospica, rubele i zaušnjaka koja prilikom pretvorbe poduzetnika nije ušla u vrijednost kapitala. Procjenu fer vrijednost matičnih serija virusa u iznosu od 24,95 milijuna kuna, izradila je konzultantska kuća Grant Thornton revizija d.o.o., temeljem metode diskontiranih novčanih tijekova, u postojećim uvjetima i sukladno postojećim proizvodnim kapacitetima. Navedene matične serija virusa poduzetnik je zaštitio u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, a

unos vrijednosti trebao bi biti proveden, nakon mišljenja Ministarstva zdravlja i AUDIO-a, do kraja 2013.

Međutim, potrebno je naglasiti da unos matičnih serija virusa ne predstavlja vlastiti doprinos u smislu stvarnog priljeva novca, već povećanje vrijednosti dugotrajne imovine i kapitala poduzetnika. Drugim riječima, unosom matičnih serija virusa u knjige, neće se moći financirati konkretnе mjere restrukturiranja, ali će poduzetnik na taj način ojačati i vrijednost Bilance, i stvoriti pričuve za eventualne gubitke. Također, temeljem takve „ojačane“ Bilance, poduzetnik će se svakako moći povoljnije zaduživati na finansijskom tržištu, a u budućnosti i prodati dio imovine ukoliko će to biti potrebno za financiranje poslovanja.

Komercijalni kredit u iznosu od 13.000.000,00 kuna

Poduzetnik je naveo i komercijalni kredit u iznosu od 5,6 milijuna kuna, čime bi pokrio nabavu opreme za proizvodne pogone. Međutim, u stvarnosti je riječ o iznosu od 13 milijuna kuna, za kojeg je poduzetnik podnio zahtjev Hrvatskoj poštanskoj banci d.d., i koji je kreditni zahtjev trenutno u obradi. Kreditom bi poduzetnik, osim financiranja nabave opreme, i refinancirao odnosno podmirio postojeće kreditne obvezе kod VABA-e d.d. u iznosu od 7,38 milijuna kuna.

Ukoliko poduzetnik realizira navedeni kredit, cjelokupni iznos kredita mogao bi se uzeti kao vlastiti doprinos, čime bi se udjel vlastitog doprinosa u troškovima restrukturiranja povećao na 43,7%.

Također, poduzetnik je dostavio pojedinačne iznose troškova restrukturiranja i pojašnjenja što će se financirati u razdoblju restrukturiranja. Riječ je o sljedećem:

a) *Tekući troškovi poslovanja u razdoblju od 1. ožujka 2013. do 31. prosinca 2013. u iznosu od 14.628.550 kn*

- nabava 50 konja za proizvodnju antitoksina protiv ugriza europskih zmija otrovnica (kako bi IMZ mogao ispuniti obveze iz ugovora o prodaji antitoksina za ugriz europskih zmija otrovnica sa Keymen Ilac Sanay Ve Tiracet Ltd., Ankara i Sclavo Diagnostics International s.r.l. Italija potrebitno je povećati broj konja koji su davatelji hiperimune plazme, obzirom na ugovorene količine isporuke)	600.000 kn
- nabava setova za plazmaferezu konja (sirovina i materijal potrebna pri procesu prikupljanja konjske plazme)	250.350 kn
- investiciono ulaganje u laboratorij i proizvodni prostor dekantaže vezano za prostor potreban za prikupljanje konjske plazme konjske plazme	350.000 kn
- validacija novouređenih prostora i opreme za proizvodnju krvnih derivata iz ljudske plazme	536.000 kn
- zatvaranje dospjelih kratkoročnih obveza prema dobavljačima za obrtna sredstva u inozemstvu	3.977.000 kn
- zatvaranje dospjelih obveza prema Hrvatskom zavodu za transfuzijsku medicinu i ostalim Transfuzijskim centrima u RH (Opće bolnice: Varaždin, Rijeka, Pula) za nabavu svježe smrznute ljudske plazme koja je sirovina za proizvodnju krvnih derivata	6.018.500 kn
- zatvaranje dospjelih obveza prema dobavljačima za nabavu kontaktne ambalaže i laboratorijske plastike za jednokratnu upotrebu, vezano za povećanje obima proizvodnje virusnih cjepiva u svim fazama među proizvoda, kao preduvjet ispunjenja ugovornih obveza i narudžbi za plasmanom virusnih cjepiva na globalnom tržištu	915.250 kn
- zatvaranje dospjelih obveza prema Agenciji za lijekove i medicinske proizvode za kontrolu i izdavanje certifikata za stavljanje svake serije gotovog proizvoda u promet	1.981.450 kn

b) *Razvoj novog proizvoda u iznosu od 1.000.000 kn*

Poslovna jedinica za istraživanje i razvoj radi na razvoju cjepiva protiv parotitisa (mumsa). Ukoliko se uspješno razvije novi soj i vrsta cjepiva i uspješno završe klinička ispitivanja, uz cjepivo protiv morbila i rubele (MR) dobila bi se kombinacija cjepiva protiv morbila, rubele i parotitisa (MMR) koja je najčešći oblik cjepiva u svjetskim razmjerima, i sa kojim bi Imunološki zavod d.d. postao respektabilna tvrtka sa velikim mogućnošću značajnog pozicioniranja na svjetskom tržištu. Prva faza istraživanja na razvoju cjepiva je završena 1. travnja 2013., kandidat za cjepni soj je dao dobre rezultate, te se provode pripreme za predklinička ispitivanja istog. U slučaju povoljnog ishoda trebati će još oko dvije godine za klinička ispitivanja, nakon kojih se cjepivo može početi komercijalno proizvoditi.

Ujedno se radi na razvoju četvero valjanog cjepiva protiv meningokoka sojeva A,C,Y,W koje svoju primjenu ima u arapskim zemljama i zemljama dalekog istoka. Cjepivo je uspješno prošlo kontrolu kvalitete Imunološkog zavoda-a, isto je formulirano i spremno za klinička ispitivanja, za koja se sada traži partner.

Trošak od 1.000.000 kn vezan za ovu poziciju odnosi se na materijalne troškove, i to poglavito trošak reagencija za procesnu kontrolu i kontrolu kvalitete (551.500 kn), te za laboratorijsko suđe za jednokratnu upotrebu i validacije „small scale“ laboratorijskog prostora u kojem se vrši razvoj novog cjepnog soja (448.500 kn).

c) *Zatvaranje pogona u iznosu od 3.750.000 kn*

Trošak zatvaranja proizvodnog pogona za proizvodnju bakterijskih cjepiva na lokaciji Zagreb, Rockefellerova 2 i Rockefellerova 5 u iznosu od 3.750.000 kn odnosi se na trošak saniranja proizvodnih prostora obzirom da su bakterijska cjepiva toksična, što je naročito izraženo kod antiga tetanusa, te na preuređenje istih u prostor za proizvodnju virusnih cjepiva (lokacija Rockefellerova 5 na kojoj se nalaze i proizvodni prostori za virusna cjepiva koji će se na ovaj način proširiti i omogućiti veći kapacitet proizvodnje prvi faza nedovršene proizvodnje – klarificiranih virusnih pulova cjepiva). Trošak će iznositi 2.960.000 kn. Za neškodljivo zbrinjavanje biološkog otpada – materijala nastati će dodatan trošak od 790.000 kn.

d) *Početna faza izgradnje novih pogona u Brezju u iznosu od 19.353.000 kn*

Početnom fazom izgradnje novih pogona u Brezju biti će pokriveni troškovi izrade građevinskog i tehnološkog projekta novih pogona, troškovi ishođenja lokacijske i građevinske dozvole, te prva faza izvođenja projekta, koja je vezana za gradnju infrastrukture potrebnu za realizaciju gradnje pogona.

e) *Zbrinjavanje viška zaposlenika u 2013. u iznosu od 1.000.450 kn*

Zbrinjavanjem viška radnika kroz Poslovno uvjetovane otkaze, biti će zbrinuti samo radnici koji tijekom 2013. ispunjavaju uvjete za prijevremenu mirovinu, sa navedenim uvjetima je 20 radnika u 2013. Za radnike Poslovne jedinice za istraživanje i razvoj koja temeljem Sporazuma između Imunološkog zavoda i Sveučilišta u Zagrebu prelazi u sastav Sveučilišta, neće nastati trošak otpremnina obzirom da je i sada trošak plaća znanstvenika i znanstvenih novaka bio na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, temeljem Kolektivnog ugovora za znanost i obrazovanje.

f) *Nabava opreme za proizvodne pogone u iznosu od 5.600.000 kn*

Nabava opreme odnosi se na ulaganje u proizvodni pogon za proizvodnju krvnih derivata iz ljudske i konjske plazme, kako slijedi:

Kupnja, montaža i puštanje u rad linije za pranje, punjenje, zatvaranje proizvoda, postrojenje za proizvodnju vode za injekcije (Water for injection) sa potrebnim cijevnim razvodom, te pripadajućim armaturnim elementima: 824.450,00 USD, isporučitelj Pharmatech machinery co., Shanghai, Kina.

Od navedenog ukupnog iznosa, zbog dugotrajnog utvrđivanja tehničkih detalja opreme, dana 9. siječnja 2013. plaćen je predujam u iznosu od 412.225,00 USD (50%), dok će preostali dio od 412.225,00 USD (50%) koji prema srednjem tečaju HNB na dan 20. lipnja 2013. iznosi 2.335.490 kn, biti plaćen nakon isporuke i puštanja u rad. Sva oprema biti će isporučena sa CE certifikatima, i kao takva podobna za uvoz u EU. Isporuka je planirana za srpanj 2013.

Centralni rashladni sustav – služiti će za hlađenja vode za injekcije (WFI) na mjestima troška, te tunela za sterilizaciju (tunel za sterilizaciju je dio linije za punjenje), ulaganje od 3.264.510 kn. Osnovni zahtjevi: prostor komora mora biti čist, suh, te se temperatura u njima mora održavati u zadanim granicama prostor i oprema moraju biti takvi da se osiguraju posebni uvjeti skladištenja (temperatura), a isto mora imati mogućnost kontrole i praćenja.

IV. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je temeljem utvrđenog činjeničnog stanja u ovoj upravnoj stvari, na 143. sjednici, održanoj 27. lipnja 2013., odobrilo državnu potporu za restrukturiranje sadržanu u Planu restrukturiranja Imunološkog zavoda d.d., kojeg je Agenciji dostavilo Ministarstvo 16. travnja 2013. zajedno sa svim dopunama i dodatnim obrazloženjima, jer je sukladna članku 4. stavku 3. točki d) ZDP-a.

Vijeće svoju odluku obrazlaže na sljedeći način:

Sukladno članku 3. stavku 1 ZDP-a, državne potpore, su svi stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz SSP-a.

Člankom 4. ZDP-a uređena je opća zabrana i izuzeće od opće zabrane dodjele državnih potpora iz članka 3. stavka 1. ZDP-a. Naime, člankom 4. stavkom 1. ZDP-a uređeno je da nisu sukladne ZDP-u one državne potpore koje, bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske preuzetih SSP-om, dok su člankom 4. stavcima 2. i 3. ZDP-a propisana izuzeća od opće zabrane ako ispunjavaju propisane uvjete i takve državne potpore smatraju se sukladnima ZDP-u.

Državna potpora za restrukturiranje namijenjena je poduzetnicima u teškoćama i na istu se može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) ZDP-a. To izuzeće od opće zabrane odnosi se na državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja.

Da bi se na državnu potporu za restrukturiranje moglo primijeniti izuzeće od opće zabrane iz članka 4. stavka 3. točke d) ZDP-a, Vijeće je trebalo ocijeniti ispunjavaju li državne potpore uvjete za izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) ZDP-a, odnosno jesu li ispunjeni uvjeti iz Odluke o sanaciji i restrukturiranju u dijelu koji se odnosi na restrukturiranje poduzetnika u teškoćama, a koji su detaljno obrazloženi u točki III.3 obrazloženja ovog rješenja.

Naime, poduzetniku u teškoćama, a Imunološki zavod d.d. se nedvojbeno smatra poduzetnikom u teškoćama u smislu točke 9. i 11. Odluke o sanaciji i restrukturiranju, kao što je to utvrđeno u točki III.3.1 obrazloženja ovog rješenja, može se dodijeliti državna potpora za restrukturiranje ukoliko je Plan restrukturiranja izrađen sukladno Odluci o sanaciji i restrukturiranju.

Vijeće je utvrdilo, kako je to opisano u točki III.3.1 obrazloženja ovog rješenja da su u Planu restrukturiranja u dostačnoj mjeri opisani uzroci teškoća Imunološkog zavoda d.d.

U odnosu na uspostavu dugoročne održivosti, Vijeće je utvrdilo da je Planom restrukturiranja predviđeno financijsko i poslovno restrukturiranje čiji je cilj uspostaviti dugoročnu održivost Imunološkog zavoda d.d., kako je to opisano u točki III.3.2 obrazloženja ovoga rješenja.

Nadalje, u odnosu na izbjegavanje prekomjernog narušavanja tržišnog natjecanja (kompenzacijске mjere) Vijeće je utvrdilo da izdvajanje poslovne jedinice Istraživanje i razvoj predstavlja kompenzaciju mjeru Imunološkom zavodu d.d., kako je to opisano u točki III.3.3. obrazloženja ovog rješenja.

Vijeće je utvrdilo da državne potpore za restrukturiranje Imunološkog zavoda d.d., a koje su prikazane u točki III.3.4 obrazloženja ovog rješenja ukupno iznose 68.030.000 kuna i odnose se na razdoblje do 31. prosinca 2015., tj završetka razdoblja restrukturiranja.

Glede vlastitog doprinosu, Vijeće je utvrdilo da vlastiti doprinos poduzetnika iznosi 52.732.000 kuna, odnosno 43 % ukupnih troškova restrukturiranja, kako je to opisano u točki III.3.4 obrazloženja ovog rješenja.

Stoga je Agencija, temeljem odluke Vijeća, odlučeno kao u točkama I., II., i III. izreke ovog rješenja.

Odobrenje državne potpore, kako je to predviđeno člankom 13. stavkom 3. ZDP-a, može se donijeti uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore.

Stoga je Vijeće odlučilo da je Izvješće o provedbi mjeri vlastitog doprinosu i kompenzacijskih mjeri, poduzetnik u obvezi dostavljati Ministarstvu svake godine do 31. siječnja tekuće godine za prošlu godinu do okončanja restrukturiranja, s tim da je prvo Izvješće poduzetnik u obvezi dostaviti do 31. siječnja 2014.

Nadalje, Vijeće je odlučilo da je Imunološki zavod d.d. u obvezi Ministarstvu dostavljati godišnja finansijska izvješća svake godine za cijelo vrijeme trajanja restrukturiranja najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prošlu godinu.

Stoga je odlučeno kao u točkama IV. i V. izreke ovog rješenja.

Budući da je dodjela državne potpore poduzetniku, koji se nalazi u teškoćama i provodi proces restrukturiranja, uvjetovana provedbom plana restrukturiranja, kako to proizlazi iz točke 35. Odluke o sanaciji i restrukturiranju, poduzetnik u teškoćama do završetka razdoblja restrukturiranja nije u mogućnosti dobivati državne potpore koje nisu obuhvaćene Planom restrukturiranja.

Stoga je Agencija, na temelju odluke Vijeća odlučila kao u točki VI. izreke ovog rješenja.

Sukladno točki 73. Odluke o sanaciji i restrukturiranju, Imunološki zavod d.d. ne smije primati nove državne potpore za restrukturiranje nakon proteka barem deset (10) godina od dana završetka razdoblja restrukturiranja.

Sukladno odredbi članka 18. ZDP-a, rješenja Agencije iz članka 13. ZDP-a objavljaju se u „Narodnim novinama”, stoga je odlučno kao u točki VII. izreke ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeiku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor

pred nadležnim upravnim sudom u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

mr. sc. Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Ministarstvo gospodarstva, Kabinet ministra, 10 000 Zagreb; Ulica grada Vukovara 78,
2. Imunološki zavod d.d., n/r direktora, 10 000 Zagreb; Rockefellerova ulica 2
3. Pismohrana, ovdje.